

Informacja do BIP o wynikach kontroli w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 4 Karolewo 12, 86-022 Dobrcz

sporządzona w oparciu o Ustawę z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014., poz. 782) art. 4 ust.1 pkt 1 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 4 ppkt a

I. Cel kontroli:

Wyjaśnienie zagadnień zawartych w piśmie z Biura Rzecznika Praw Dziecka.

II. Czas przeprowadzenia kontroli: w dniach 4 i 5 września 2014 r

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz jego ocena:

W związku z pismem z Biura Rzecznika Praw Dziecka dotyczącym nieprawidłowości w zakresie funkcjonowania placówki, a w szczególności przemocy psychicznej i fizycznej stosowanej przez starszych wychowanków w stosunku do młodszych, niewłaściwego rozmieszczenia dzieci w pokojach oraz systemu kar stosowanych w placówce, inspektorzy sprawujący nadzór nad placówkami opiekuńczo-wychowawczymi przeprowadzili w dniach 4 i 5 września 2014 r. kontrolę doraźną, mającą na celu ustalenie stanu faktycznego w tym zakresie.

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowę z Koordynatorem placówki - p. ██████████, pedagogiem - p. ██████████ oraz psychologiem - p. ██████████ oraz dokonano oględzin poszczególnych pomieszczeń dla wychowanków. Istotnym elementem kontroli była rozmowa z wychowankami placówki.

W zakresie zarzutów wskazanych w piśmie z Biura Rzecznika Praw Dziecka ustalono, co następuje:

1. Liczba wychowanków w ewidencji na dzień kontroli 12 wychowanków (w dniu kontroli obecnych 7 wychowanków):

- 5 dzieci uczęszcza do Szkoły Podstawowej (w tym 2 do klasy „0”),
- 3 dzieci uczy się w Szkole Podstawowej w Specjalnym Ośrodków Szkolno - Wychowawczym w Bydgoszczy,
- 3 wychowanków uczy się w Gimnazjum (w tym po 1 dziecku w MOS i SOSW),
- 1 wychowanek jest uczniem Zasadniczej Szkoły Zawodowej.

Szczegółowa analiza rozmieszczenia dzieci wskazuje, iż różnice wieku wychowanków w pięciu pokojach są niewielkie. W jednym przypadku, w związku z nowym przyjęciem zaistniała konieczność czasowego umieszczenia wychowanków z większą różnicą wieku. Przydział pokoi następuje zawsze z uwzględnieniem płci (chłopcy/ dziewczęta). Ustalono ponadto, że na 12 wychowanków – 7 z nich jest rodzeństwem. Dzieci nie zgłaszały zastrzeżeń do współmieszkańców, chętnie oprowadzały po zajmowanych pokojach.

2. W trakcie kontroli dokonano analizy dokumentacji wychowanków: kart pobytu, planów pomocy dziecku, kart udziału w zajęciach prowadzonych przez specjalistów, jak również protokołów z posiedzeń Zespołu do spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka oraz notatek, raportów sporządzanych przez wychowawców w sytuacjach szczególnych np. specyficznego zachowania czy wyrządzenia szkód przez wychowanka. Analiza dokumentacji w tym zakresie pozwoliła na wyciągnięcie następujących wniosków: znaczna liczba dzieci umieszczonych w placówce z powodu alkoholizmu oraz przemocy domowej w rodzinie, była świadkiem lub ofiarą przemocy, co skutkuje brakiem poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji oraz ukształtowaniem niewłaściwych wzorców zachowań. W placówce na dzień kontroli przebywało 7 – osobowe rodzeństwo, z rodziny z problemem alkoholowym, przy jednoczesnym upośledzeniu umysłowym matki,

u sześciorga dzieci zdiagnozowano upośledzone umysłowe z licznymi deficytami rozwojowymi.

Z analizy dokumentacji oraz rozmów z wychowankami wynika, iż przemoc psychiczna czy fizyczna starszych wychowanków w stosunku do młodszych nie występuje, poza jednym wyjątkiem. Sprawa dotyczy [REDAKTOWANE], który przejawia zachowania agresywne w stosunku do młodszych dzieci (głównie agresja słowna).

3. W Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych zatrudniony jest psycholog i pedagog (w wymiarze 1 etatu każdy), którzy pełnią dyżury w wymiarze 1 dzień w tygodniu, w każdej z 4 placówek obsługiwanych przez centrum oraz 1 dzień w tygodniu w siedzibie Centrum (uzupełnianie dokumentacji, kontakty z rodzinami w miejscu zamieszkania oraz praca z dziećmi wymagającymi dodatkowego wsparcia). Na podstawie analizy grafików stwierdzono, iż specjaliści pracują głównie w godzinach od 8.00- 16.00, sporadycznie do 17.00.

Psycholog i pedagog sporządzają diagnozy psychofizyczne dzieci, prowadzą zajęcia indywidualne i grupowe, jak również udzielają doraźnej pomocy wychowankom stosownie do występujących potrzeb. Na podstawie analizy dokumentacji stwierdzono, iż w przypadku występowania zachowań agresywnych lub nieprzestrzegania zasad i norm panujących w placówce psycholog i pedagog podejmują stosowne działania adekwatne do wieku wychowanków tj. rozmowy z wychowankami, terapia na terenie placówki lub kontakt ze specjalistami poza placówką. Mając na uwadze potrzeby wychowanków pedagog podnosi swoje kwalifikacje poprzez udział w warsztatach i szkoleniach w zakresie rozpoznawania i postępowania z dziećmi molestowanymi seksualnie prowadzonych przez np. Fundację „ Dzieci Niczyje”.

Sytuacja dzieci jest też omawiana na posiedzeniach zespołu, gdzie wspólnie podejmowane są decyzje dotyczące przyszłości wychowanka. Dopiero po wyczerpaniu wszelkich możliwości pomocy dziecku, placówka zwraca się do Sądu z prośbą o umieszczenie w ośrodku stosownym do specyficznych potrzeb wychowanka.

4. W zakresie żywienia ustalono, iż w dni powszednie posiłki spożywane są w stołówce Zespołu Szkół w Karolewie, natomiast w dni wolne od nauki wychowankowie z wychowawcą przygotowują wszystkie posiłki wg. wcześniej przygotowanego jadłospisu. Dostęp do jedzenia w placówce przez całą dobę. Dodatkowo w kuchni placówki ustawiony jest dystrybutor z wodą do bezpośredniego spożycia.

5. W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowę z wychowankami w celu ustalenia, czy placówka przestrzega praw dziecka (w rozmowie wzięło udział 7 wychowanków, przy czym 2 najmłodszych dzieci ze względu na upośledzenie umysłowe oraz inne dysfunkcje nie była w stanie udzielić odpowiedzi). Na tej podstawie, a także na podstawie badanej dokumentacji ustalono:

- dostęp do nauki - wychowankowie placówki objęci obowiązkiem szkolnym, zostali wyposażeni w książki, niezbędne przybory i artykuły szkolne, w ocenie dzieci dobre zabezpieczenie potrzeb w tym zakresie,
- żywienie - bez zastrzeżeń w ocenie 4 wychowanków, w ocenie jednego wychowanka brak soku, a „ jedynie herbata i woda Eden ”,
- wyposażenie w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego, środki higieny osobistej- bez zastrzeżeń, poza 1 przypadkiem (chłopiec jest niezadowolony z powodu braku odzieży i obuwia markowego),
- kwota pieniężna do własnego dysponowania - każde dziecko otrzymuje minimum 10 zł, kwota kieszonkowego może być podwyższona do 80 zł, zachowana regularność wypłacania, niezadowolony zgłaszał jeden chłopiec – „zbyt mała kwota”,
- dostęp do kultury, rozwoju i wypoczynku:

- na terenie placówki organizowane są zajęcia plastyczne, muzyczne, kulinarne, sportowe ponadto wychowankowie biorą udział w zajęciach dodatkowych na terenie szkół, do których uczęszczają,
- na co dzień dzieci mają zapewniony dostęp do telewizji, radia, prasy, komputera,
- wychowankowie uczestniczą w uroczystościach, imprezach okazjonalnych i wyjazdach organizowanych przez placówkę np. Dzień Matki, Dzień Babci, Jasełka, Walentynki,
- wychowankowie wychodzą do kina, na basen,
- uczestniczą w zawodach sportowych organizowanych przez inne placówki.
- w okresie wakacyjnym placówka organizuje wyjazdy oraz wycieczki,
- swobody wypowiedzi, prywatności, ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem - wychowankowie w rozmowie potwierdzili prawo do prywatności oraz swobody wypowiedzi, mają prawo do wyjścia poza placówkę oraz przyjmowania bliskich i rówieśników na terenie placówki, dobra znajomość systemu kar i nagród. Z informacji przekazanych przez dzieci wynika, iż nigdy w placówce nie zastosowano kary w postaci pozbawienia wychowanku posiłku lub słodyczy.

Podsumowując:

- dzieci w pokojach umieszczane są w wieku zbliżonym do siebie, czasowo mogą występować przypadki umieszczenia wychowanków w zróżnicowanym wieku, co wynika z warunków lokalowych oraz konieczności rozdzielania w pokojach chłopców i dziewcząt,
- każdy zauważony przypadek występowania przemocy fizycznej lub psychicznej odnotowywany jest przez wychowawcę, pedagoga lub psychologa oraz podejmowane są działania mające na celu niwelowanie takich zachowań w przyszłości (w okresie objętym kontrolą sytuacja dotyczy 1 wychowanka),
- w okresie objętym kontrolą nie odnotowano żadnego przypadku wymuszenia czy kradzieży na terenie placówki,
- nikt z wychowanków nie zgłosił przypadku stosowania kar takich jak brak dostępu do żywności.

Na podstawie ustaleń zawartych w sprawozdaniu skontrolowaną działalność ocenia się pozytywnie. Nie potwierdzone zostały nieprawidłowości wskazane w piśmie przesłanym z Biura Rzecznika Praw Dziecka.

Zespół kontrolny:
 Samodzielny Zespół ds. Wspierania Rodziny
 i Systemu Pieczy Zastępczej
 Wydziału Polityki Społecznej

Dyrektor WPS